

Připravíme přehradu Orlík na desetitisíciletou vodu

10.12.2012 Hospodářské noviny str. 4 Česko

Zuzana Keményová

Rozhovor

Petr Kubala, generální ředitel **Povodí Vltavy**

Nikde veřejně to vyvěšené není. Pokud bude mít někdo zájem začít něco **na Vltavě** stavět, přijde k nám a my to s ním prodiskutujeme. Bude se například posuzovat, jestli by případný stavební záměr nerušil rekreaty nebo rybáře, jak strmé jsou okolní břehy nebo jestli by to nekolidovalo s plavebním provozem. Samozřejmě se k tomu budou vyjadřovat i představitelé obcí, které jsou v blízkosti. Takže vše musí být v souladu. My k tomu vytvoříme maximální podmínky a podporu.

HN: Kolik je zhruba míst, kde by se daly postavit nové maríny?

Hodně, skutečně hodně. Najdeme je na všech **nádržích vltavské kaskády**. Jsou to jak stávající místa, která by se ještě dala rozšiřovat, i úplně nová, kde prozatím nic takového není. Je to všechno o nabídce a poptávce. Pokud někdo přijde s dobrým záměrem, který na daném místě půjde uskutečnit, tak my mu vyjdeme vstříc. Například na **Orlíku** spolupracujeme s Jihočeským krajem a s obcemi na Písecku – každý rok už čtvrtým rokem spolupořádáme v Písku odbornou konferenci, která je zaměřená na revitalizaci Orlické **nádrže**. Jedním z těch témat jsou i tyto aktivity, které mohou přinést kraji velký rozvoj.

Stavby, které ochrání před velkou vodou například Beroun či Veselí nad **Lužnicí**, dokončí příští rok **Povodí Vltavy**. A v plánu už má další velký projekt. „Chceme, aby si **vodní nádrž Orlík** poradila s desetitisíciletou povodní,“ říká generální ředitel **Povodí** Petr Kubala, který chystá i komerční využití **přehrad na Vltavě**.

* HN: Co se od **povodní** v roce 2002 na **vltavské kaskádě** změnilo?

Velmi významně jsme zvýšili zadržování vody na **Lipně**. Udělali jsme tam některá technická opatření na hrázi a postavili nové ochranné hráze ve vybraných místech kolem **nádrže**. Hladina tak může nastoupat navíc o čtyřicet centimetrů, což je dalších dvacet milionů kubíků vody. Je to důležité proto, že **Lipno** je první **přehrada vltavské kaskády** a právě tady se vždy nahromadí veškerá voda, která odtéká ze Šumavy.

* HN: Co máte ještě v plánu?

Tak například máme už zpracovanou studii **přehrad** na **Orlíku**, což je nejtěžejnější **nádrž vltavské kaskády**. Připravujeme tam projekt na převedení desetitisícileté **povodně**. Většina **přehrad** byla budována ve 40. a 50. letech, ale ty **přehrad** byly stavěné na vodu stoletou. Ale pokrok, věda i celosvětový trend jdou dál a my chceme, abychom povodně zvládali lépe.

* HN: Jak to na **Orlíku** chcete udělat?

Teď jsme ve fázi, že jsme si od odborníků z Českého vysokého učení technického nechali udělat modelovou studii a návrh několika variant, jak to udělat. Zatím to však nechci předjímat, těch možností je víc. Teď řešíme to, jak by bylo možné vybrané varianty technicky uskutečnit. Takže prozatím, dokud nebudeme znát finální řešení, nechci nic naznačovat.

* HN: **Orlík** je jediná větší protipovodňová akce, na kterou se ještě chystáte?

Ne, není. Příští rok budeme dokončovat nespočet **protipovodňových** akcí, ty největší jsou **protipovodňová** ochrana Berouna, Králova Dvora nebo Veselí nad **Lužnicí** a Plané nad **Lužnicí**.

* HN: Můžete být konkrétnější?

Jedná se často o kombinace ohrazování řek, zvyšování kapacity koryt odtěžením nánosů či možnosti použití mobilních hrazení. Ale děláme i další opatření, která mají zvýšit zadržování vody v

krajině, jako například budování poldrů. Často jsou to hráze, ale ty nejsou vhodné všude. Proto například tady v Praze, když půjdete po nábřeží, uvidíte v chodníku takové drážky. V případě hrozící povodně se tam postaví mobilní hrazení. Všechno by mělo být dokončeno do konce roku 2013. Někde se však setkáváme s tím, že lidé zapomínají. Po povodních v roce 2002 lidé sepisovali petice za výstavbu **protipovodňových opatření**. Jenže teď, když do nich stát investoval a staví další, tak někteří občané – a to i ti, kteří psali tehdy petice pro jejich výstavbu – zase volají po tom, že je tam nechtějí.

* Co se jim nelíbí?

Zpracovali jsme mapy povodňového nebezpečí a – jak už jsem zmiňoval – děláme **protipovodňová opatření**. Kromě toho také zpracováváme studie záplavových území. S tím jsme začali po povodních v roce 2002. Jsou to území, na kterých se nesmí stavět. A starostové nejsou vždy pro to stanovovat záplavová území, protože tím pozemky ztrácejí hodnotu.

* HN: Kolik všechna **protipovodňová opatření** budou stát?

V našem povodí na ně celkem jde více než 2,3 miliardy z půjčky z Evropské investiční banky.

* HN: Takže můžeme říct, že do konce příštího roku už bude celé **povodí Vltavy** zabezpečené proti **povodním**?

To je silné tvrzení. **Povodně** jsou přírodní jev a je mylné myslet si, že jakákoliv opatření zcela zabráni povodním. Nikdy nikdo nevíme, jestli nepřijde povodeň ještě větší, než nyní očekáváme. V minulosti byly velmi rozsáhlé povodně. A to, co jsme si mysleli, že nikdy nepřijde, se teď stává docela častým jevem. Z dlouhodobého hlediska tedy povodně nejsou nic neobvyklého. Nelze však říct, že se před povodněmi dokážeme stoprocentně ochránit.

* HN: Vznikne v nejbližší době v **povodí Vltavy** nějaká nová hráz či **přehrada**?

My to neplánujeme. To, co je **na Vltavě** teď, stačí. Nicméně byl zpracován plán výhledových **vodních nádrží**, který v rámci našeho povodí obsahuje 23 lokalit. Jsou to území, která jsou hájena tak, aby výhledově za padesát, osmdesát až sto let bylo možné v těchto místech vybudovat případně **přehradu**, pokud bude nutné zadržovat víc vody pro pitné účely. Je to proto, že z České republiky veškerá voda pouze odtéká. Veškerou vodu, kterou máme, je pouze ta, co naprší. Takže nutnost zadržovat více vody určitě skutečně v budoucnu nastane. Už v současnosti se mnohde potýkáme nejen s povodněmi, ale právě se suchem.

* HN: Povodí Labe se chystá mnohem více využívat své **nádrže** k rekreaci a především pro soukromé lodě, například jachty nebo motorové čluny. Plánujete něco podobného?

Ano, rozhodně soukromým lodím chceme vyjít vstříc a už na tom nějakou dobu pracujeme. Na všech našich **nádržích** od **Lipna** přes **Orlík**, Kamýk a **Slapy** jsme zpracovali dokumentace obsahující mapy využití vodní plochy a břehů. Znamená to, že máme dokumenty, které popisují stávající stav. Tedy kolik tam je nyní marín, jak je to na dané **nádrži** se sportovní plavbou a lodní dopravou, jaké tam jsou pláže nebo aktivity vodních sportů. K tomu jsme dopracovali další možný rozvoj. Máme tam místa, kdeby bylo možné vybudovat nové maríny a nová přístaviště, čerpací stanice nebo centra pro vodní lyže a skútry.

* HN: Kolik na to máte peněz?

My jako povodí to stavět nebudeme. Komunikujeme s možnými soukromými investory a vytváříme jim podmínky, aby to tam mohli budovat. Jsou to například firmy, soukromé osoby nebo sportovní kluby.

* HN: Je možné se někde na ty mapy podívat?

VLTAVSKÁ KASKÁDA

VRANÉ NÁDRŽ BYLA POSTAVENA JAKO PRVNÍ ČÁST **VLTAVSKÉ KASKÁDY** V LETECH 1930–1936. DVĚ PLAVEBNÍ KOMORY PRODLUŽUJÍ VELKÝM LODÍM **VLTAVSKOU VODNÍ CESTU** AŽ K **PŘEHRADĚ ŠTĚCHOVICE**.

ŠTĚCHOVICE ZDEJŠÍ DISPEČINK ŘÍDÍ VŠECHNY ELEKTRÁRNY PATŘÍCÍ DO **VLTAVSKÉ KASKÁDY**. SOUČÁSTÍ **NÁDRŽE** Z LET 1938–1944 JE I KOMORA PRO LODĚ O VÝTLAKU DO 1000 TUN. KAMÝK **PŘEHRADA** BYLA POSTAVENA PRO VYROVNÁNÍ KOLÍSAVÉHO ODTOKU Z ELEKTRÁRNY **ORLÍK** V LETECH 1957 AŽ 1962.

ORLÍK HRÁZ **ORLÍKU** JE V ŘETĚZU **VLTAVSKÝCH PŘEHRAD** NEJVĚTŠÍ, NEJVYŠŠÍ A NEJMOHUTNĚJŠÍ. OBJEMEM ZADRŽENÉ VODY SE ŘADÍ NA PRVNÍ MÍSTO V ČESKU – MŮŽE POJMOUT AŽ 720 MILIONŮ KUBÍKŮ VODY. KVŮLI **ORLÍKU**, KTERÝ BYL VYSTAVĚN V LETECH 1954 AŽ 1966, BYLO ZATOPENO SEDM VESNIC A OSAD.

LIPNO SVOU ROZLOHOU JE **LIPNO** NEJVĚTŠÍ VODNÍ PLOCHOU V ČESKU. **PŘEHRADA**, KTERÁ ZADRŽÍ 306 MILIONŮ KUBÍKŮ VODY, SLOUŽÍ K REKREACI, PRO VODNÍ SPORTY I JAKO ZÁSOBÁRNA VODY A ZDROJ NA VÝROBU ELEKTRINY. SYPANÁ HRÁZ BYLA POSTAVENA V LETECH 1952 AŽ 1959. O DESET KILOMETRŮ NIŽ JE VYROVNÁVACÍ **NÁDRŽ LIPNO II**.

SLAPY S ROZLOHOU 1162 HEKTARŮ JE ŠESTOU NEJVĚTŠÍ **PŘEHRADOU** V ČESKU. BYLA POSTAVENA V LETECH 1949 AŽ 1955. HRÁZ, KTERÁ JE ZALOŽENA NA SKALNÍM PODLOŽÍ, JE DLOUHÁ 260 METRŮ A VYSOKÁ 60 METRŮ. SLOUŽÍ JAKO OCHRANA PŘED POVODNĚMI, PRO VÝROBU ELEKTRINY, PRŮMYSLOVÝ ODBĚR VODY I PRO **LUŽNICE HN**:

KOŘENSKO VZNIKLA (1986–1991) JAKO OCHRANA PŘED ODPADNÍMI VODAMI Z JADERNÉ ELEKTRÁRNY **TEMELÍN** A NADMĚRNÝM OTEPLOVÁNÍM ŘIČNÍ VODY. HRÁZ MŮŽE ZALÍT VELKÁ VODA Z **ORLÍKU**.

HNĚVKOVICE PŘEHRADA, KTERÁ ZADRŽÍ 21 MILIONŮ KUBÍKŮ VODY, BYLA VYBUDOVÁNA V LETECH 1986 AŽ 1991 PŘEDEVŠÍM JAKO ZDROJ TECHNOLOGICKÉ VODY PRO ELEKTRÁRNU **TEMELÍN**.

PETR KUBALA NARODIL SE ROKU 1964 V PRAZE. V ROCE 1987 ABSOLVOVAL STUDIUM NA PŘÍRODOVĚDECKÉ FAKULTĚ UNIVERZITY KARLOVY. PO STUDIÍCH NASTOUPIL DO VÝZKUMNÉHO ÚSTAVU VODOHOSPODÁŘSKÉHO V PRAZE, KDE SE POZDĚJI STAL VEDOUCÍM ODDĚLENÍ PODZEMNÍCH VOD. V ROCE 1995 NASTOUPIL DO **POVODÍ VLTAVY** JAKO SPECIALISTA ÚTVARU POVRCHOVÝCH A PODZEMNÍCH VOD. AKTIVNĚ SE V LETECH 2000 AŽ 2002 PODÍLEL NA TVORBĚ NOVÉHO VODNÍHO ZÁKONA. V ROCE 2010 BYL JMENOVÁN GENERÁLNÍM ŘEDITELM **POVODÍ VLTAVY**. NENÍ A NEBYL ČLENEM ŽÁDNÉ POLITICKÉ STRANY.

Foto autor| FOTO: HN – LIBOR FOJTÍK

O autorov| Zuzana Keményová <mailto:zuzana.kemenyova@economia.cz>